

Bestuursrapportage 2021

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Managementsamenvatting	3
2.1	Voortgang programma's	3
2.2	Verwacht exploitatieresultaat over 2021.....	3
2.3	Delfland en de coronacrisis.....	5
2.4	Verschuivingen tussen programma's.....	6
2.5	Actualisering investeringen 2021.....	6
3	Rapportage per programma.....	8
3.1	Waterveiligheid	8
3.2.	Waterkwaliteit.....	9
3.3	Waterkwantiteit	11
3.4	Waterketen.....	13
3.5	Financiën.....	15
3.6	Organisatie en bestuur	18
4	Risicomanagement.....	22
	Bijlage 1 Mutaties investeringsplannen en investeringskredieten	23

1 Inleiding

In deze bestuursrapportage (Burap) 2021 rapporteren we per programma over de afwijkingen op de programmadoelen, de prestatie-indicatoren, de exploitatieopbrengsten en -kosten, de investeringsuitgaven en de risico's ten opzichte van de programmabegroting 2021. De peildatum van de Burap is 31 juli 2021.

2 Managementsamenvatting

2.1 Voortgang programma's

Voor de meeste programma's geldt dat er nagenoeg geen sprake is van afwijkingen ten opzichte van de doelen zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2021. Ook de streefwaarden op de prestatie-indicatoren (PI's) worden naar verwachting grotendeels behaald. Door de coronapandemie is in een aantal gevallen sprake van vertraging in de processen en in de investeringen.

Voor de investeringen geldt dat het totale volume lager is dan begroot in 2021. Deels is dit een vertraging tot over de jaargrens, deels is er sprake van uitstel om andere redenen. Tegelijkertijd is voor een aantal kredieten wel een bijstelling nodig als gevolg van sterke prijsstijgingen.

In hoofdstuk 3 lichten wij per programma de voortgang toe op de prestatie-indicatoren en, indien van toepassing, de afwijking van de doelrealisatie.

2.2 Verwacht exploitatieresultaat over 2021

Bij het vaststellen van deze bestuursrapportage stellen we de exploitatiebegroting 2021 formeel bij voor de verwachte kosten en opbrengsten. Het saldo van de bijstelling is gering, € 0,03 miljoen voordelig. Dit is het gevolg van een verhoging van de kosten met € 7,02 miljoen en een verhoging van de opbrengsten met € 7,04 miljoen.

Tabel 1 Exploitatiesaldi per programma

(Bedragen * € 1 miljoen een minteken betekent een voordeel)	Begroting 2021	1e +2e Wijziging	Actuele begroting	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde begroting 2021
Waterveiligheid	27,9	0,1	28,0	-2,2	25,8
Waterkwaliteit	11,5	0,2	11,6	0,9	12,5
Waterkwantiteit	40,2	0,0	40,2	-1,9	38,3
Waterketen	91,9	0,8	92,7	-2,7	90,0
Financiën 1)	14,1	-1,3	12,8	3,6	16,4
Organisatie en bestuur	38,3	1,5	39,8	3,8	43,6
Algemene dekkingsmiddelen	-235,5	0,0	-235,5	-1,5	-237,1
Totaal resultaat voor bestemming reserves	-11,8	1,3	-10,5	0,0	-10,5
onttrekking reserve tarief demping zuivering	-1,3	0,0	-1,3	0,0	-1,3
Storting reserve Niet vrij besteedbaar vermogen	13,1	-1,3	11,8	0,0	11,8
Totaal resultaat na bestemming	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1) in het onderdeel financiën is de kolom begroting de taakstelling verwerkt. In de gewijzigde begroting is deze volledig ingevuld.

Op 11 maart 2021 en 27 mei 2021 zijn respectievelijk de 1^e en 2^e wijziging van de begroting vastgesteld.
* een minteken betekent een voordelig saldo

Uit de Burap blijkt dat er veel afwijkingen zijn, die financieel tegen elkaar wegvallen, maar ook tonen hoe beweeglijk de omgeving van Delfland is. Een deel van deze ontwikkelingen komt van buiten (corona-effecten, prijsstijgingen, afhankelijk van derden en de belastingopbrengsten), een ander deel kan direct door Delfland worden beïnvloed.

De ontwikkelingen in de zuivering en de belastingopbrengst zorgen voor financiële ruimte. Hiertegenover staat dat het oplossen van een aantal knelpunten in de eigen organisatie deze ruimte nodig heeft. Deels betreft dit materiele uitgaven en deels betreft dit de personele inzet.

Voorgesteld wordt om het Burap-saldo te verwerken door de toevoeging aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen te verhogen met € 0,03 miljoen. De geraamde toevoeging aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen blijft daardoor (afgerond) € 10,5 miljoen. Het saldo van de bijgestelde begroting 2021 blijft ongewijzigd nihil. Over de bestemming van het uiteindelijk gerealiseerde exploitatieresultaat over 2021 wordt bij de vaststelling van de Jaarrekening 2021 een besluit genomen.

Samenstelling bijstelling resultaat 2021

In tabel 1 wordt getoond hoe de afwijkingen worden onderscheiden in corona-effecten, overige exploitatie bijstellingen en bijstelling van de belastingopbrengst.

Tabel 2: Verwachte bijstelling van het resultaat 2021 (mutaties Burap)

P&C-product (Bedragen * € 1 miljoen)	Verwacht resultaat 2021	Voordelig/ Nadelig
<i>Bijstellingen op basis van de Burap</i>		
Burap saldo corona-effecten programma's	0,0	Nadelig
Burap overige effecten	2,2	Nadelig
Bijstelling belastingopbrengst	-2,2	Voordelig
Dotatie aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen	0,0	
Verwacht resultaat na Burap 2021	0,0	

De corona gerelateerde mutaties in de programma's vallen tegen elkaar weg.

De niet-corona gerelateerde mutaties komen voort uit mee- en tegenvallers in onze reguliere bedrijfsvoering en tellen op tot € 2,2 miljoen nadelig. Dit is het resultaat van per saldo € 7 miljoen hogere kosten en € 4,8 miljoen hogere opbrengsten. De ontwikkeling is op hoofdlijnen toegelicht in de exploitatie per programma.

De belastingopbrengsten worden verhoogd met € 2,2 miljoen. Dit is het saldo van structureel hogere opbrengsten, het uitblijven van de verwachte groei aan kwijtscheldingen en incidentele restituties voor de zuiveringsheffing bedrijven. Een en ander is nader toegelicht in paragraaf 3.5 onder het kopje algemene dekkingsmiddelen. De structureel hogere belastingopbrengst is eerder ook gemeld in de Kadernota 2022.

Structurele doorwerking naar de begroting 2022

Een deel van de mutaties in de bestuursrapportage is ook verwerkt in de Kadernota 2022.

Via de bestuursrapportage worden nu aanvullend daarop onvermijdelijke aanpassingen gemeld die nog niet in beeld waren bij de opstelling van de kadernota. In totaal stijgt het saldo van de programma's met € 0,4 miljoen. Dit bedrag is als volgt samengesteld:

- hogere materiele uitgaven voor dataverkeer, licenties, onderhoud gebouw en wagenpark, prijsverhogingen en BTW: € 1,2 miljoen
- lagere opbrengsten voor kleine vergunningsaanvragen: € 0,2 miljoen
- hogere uitgaven voor personele ondersteuning: € 0,4 miljoen
- hogere belastingopbrengsten door areaal toename, lagere kwijtschelding en minder oninbaar ten opzichte van de raming in de kadernota : -€ 1,4 miljoen

Voor het resterende saldo geldt dat in de uitwerking van de begroting 2022 zal blijken of er daadwerkelijk sprake is van een nadelig effect. Bij de uitwerking worden namelijk ook nog de actualisering van de afschrijvingen 2022 en andere effecten betrokken, zoals prijsstijgingen 2022 bij verbonden partijen en het HWBP, die zich niet nu in de Bestuursrapportage laten actualiseren.

2.3 Delfland en de coronacrisis

Sinds maart 2020 gelden er beperkende maatregelen in het kader van de bestrijding en beheersing van de coronapandemie. Deze maatregelen hebben ook in 2021 een grote impact op de wijze waarop de werkzaamheden van en voor Delfland worden vormgegeven. De meeste medewerkers werken nog steeds het grootste deel van de tijd thuis en werk in de openbare ruimte vindt onder strikte voorwaarden plaats.

De inzet en professionaliteit van de organisatie zorgen ervoor dat, ondanks alles, het werk doorgaat.

Algemeen beeld van de gevolgen

Het thuiswerken blijkt voor veel van ons productiewerk geen grote gevolgen te hebben. Voor de medewerkers is er wel grote impact. Op een aantal dossiers treedt echter wel een vertraging op. Het gaat daarbij om de dossiers waarbij fysieke beperkingen van de coronamaatregelen een rol spelen. Het gaat veelal om strategische processen en processen die nog in de ontwikkelfase zitten. WBP6, visieontwikkelingen, innovaties en/of onderdelen waarbij een grote mate van co-creatie met externe partners aan de orde is, zoals ruimtelijke plannen, samenwerkingsprojecten met gemeenten en participatietrajecten.

Ook bij sommige operationele processen hebben die fysieke beperkingen effect op de uitvoering. Zo kunnen minder bedrijfsbezoeken en controles worden uitgevoerd en blijven de investeringen in 2021 achter. Ook is er een risico dat een deel van de baggerwerkzaamheden vertraagt. Voor de overige doelen geldt dat deze niet significant afwijken.

Voor de CO₂ -uitstoot geldt dat deze tijdelijk positief wordt beïnvloed.

Financiële consequenties

De pandemie heeft ook in 2021 financiële consequenties voor Delfland. De effecten in de programma's vallen tegen elkaar weg. Dit is niet het geval voor de belastingopbrengsten (programma Financiën). Het effect op de belastingopbrengsten is sterker zichtbaar dan in 2020. Het effect laat zich splitsen in drie delen:

1. De opbrengsten uit de zuiveringsheffing voor bedrijven zijn lager door het lagere waterverbruik bij de meetbedrijven. Dit is verwerkt in de actualisatie van de belastingopbrengst. De totale belastingopbrengst is nog steeds hoger dan begroot, maar daarbij is wel rekening gehouden met de lagere opbrengst zuiveringsheffing bedrijven. In totaal wordt een restitutie van € 2,2 miljoen verwacht over 2020. Voor 2021 is al rekening gehouden met een daling van € 0,8 miljoen in de begroting. Het effect voor heel 2021 lijkt groter maar zal pas later duidelijk worden. In de zuivering is dit niet terug te vinden in een lagere vuillast en blijven de uitgaven dus wel op niveau.
2. De renteopbrengsten bij dwanginvordering zijn net als in 2020 lager door de door het Rijk ingestelde renteverlaging van 4% naar 0,1%. Dit is verwerkt via een verhoging van de bijdrage aan de RBG met € 0,3 miljoen;
3. De verwachte toename van kwijtschelding en oninbaarheid heeft zich in de praktijk niet voorgedaan. Dit is verwerkt in de actualisatie van de belastingopbrengst. Concreet wordt een verbetering geraamd op oude jaren van € 1,5 miljoen en is voor het jaar 2021 gerekend met een verbetering van € 0,8 miljoen kwijtschelding.

Binnen het programma Organisatie en bestuur laten de financiële consequenties van de coronapandemie per saldo een kleine verlaging van de uitgaven zien: € 0,27 miljoen. Dit betreft facilitaire kosten zoals een afname van de reiskosten en lagere kosten van de catering. Daarnaast is er sprake van een lagere inzet van het innovatiefonds.

Binnen de overige programma's is sprake van kleine financiële effecten in de exploitatie. In totaal dalen de uitgaven met € 0,1 miljoen doordat er vertragingen zijn in het uitvoeren van gedragsprojecten en het opstellen van de Kustvisie.

Ook bij de investeringen speelt corona een rol. Overleg en uitvoering van projecten is in een aantal gevallen vertraagd, dit leidt tot een latere start van projecten en logischerwijs tot een latere oplevering. Mede door de coronacrisis heeft zich dit jaar een sterke prijsstijging van materialen voorgedaan. Voor een aantal kredieten is dit zo sterk dat verhogingen van de kredieten wordt voorgesteld.

Compensatiemogelijkheden

Eind 2020 heeft de minister van Binnenlandse zaken op kamervragen geantwoord dat ook de Waterschappen zullen worden gecompenseerd voor de schade die wordt geleden door de coronamaatregelen. Deze compensatie is tot op heden nog niet concreet uitgewerkt. In eerste instantie is de rijksoverheid bezig om de aan gemeenten/provincies en bedrijven verstrekte voorschotten bij te stellen en af te rekenen. Waterschappen hebben geen voorschot ontvangen.

Voor de compensatie komen twee elementen in aanmerking:

1. Lagere renteopbrengsten bij dwanginvordering;
2. De lagere opbrengsten zuiveringsheffing bedrijven.

Zoals het zich nu aftekent gaat het om circa € 0,8 miljoen organisatiekosten bij de RBG (2020 € 0,5 miljoen en 2021 € 0,3 miljoen) en gemiste belastingopbrengst voor de zuiveringsheffing van circa € 3 miljoen.

Op dit moment vinden we de mogelijkheid dat er daadwerkelijk compensatie wordt ontvangen nog niet zo stevig dat we dit financieel hebben verwerkt.

2.4 Verschuivingen tussen programma's

In de bestuursrapportage vinden er technische correcties plaats tussen programma's. Deze verschuivingen hebben betrekking op de rentelasten, de functionele verwerking van de lasten van de nieuwe CAO en de invulling van de taakstelling. Ook zijn er fouten in de toerekening gecorrigeerd. Deze fouten zijn gebleken bij de controles op de begroting in 2021 en maken ook onderdeel uit van het traject waarin wij de begroting verbeteren. De begroting wordt aangepast aan de daadwerkelijke inzet van de organisatie. Deze inzet is feitelijk de afgelopen jaren onvoldoende goed in de begroting bijgehouden.

De verschuivingen zijn van belang omdat het vastgestelde bedrag van baten en lasten per programma wijzigt. Deze wijzigingen maken onderdeel uit van het budgetrecht van de Verenigde Vergadering. Door deze verschuivingen in de bestuursrapportage te verwerken ontstaat er een goede aansluiting tussen begroting en de voorgeschreven functionele verantwoording. Met de verwerking wordt voorkomen dat in de rekening 2021 er aanmerkelijke verschillen zijn tussen de plek waar de lasten worden verantwoord en de plek waar de lasten staan in de begroting. Dit is belangrijk voor de omvang van de verschillende programma's en de correcte aanlevering bij instanties zoals het CBS. Voor de opstelling van de begroting en meerjarenraming is hiervoor inmiddels een extra controle vastgelegd alvorens de begroting aan het bestuur wordt aangeboden.

2.5 Actualisering investeringen 2021

Op basis van de voortgang, uitvoering, aanbesteding en samenwerking met andere partijen in een aantal projecten wordt voorgesteld de investeringsplannen met € 0,2 miljoen en de investeringskredieten met € 1,7 miljoen te verhogen. De concrete wijzigingen zijn toegelicht per programma. Daarnaast worden verhogingen gevraagd voor met name prijsstijgingen en is een eerder niet begroot bedrag voor ICT investeringen opgenomen.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van alle projecten waarvan het investeringsplan en investeringskrediet worden bijgesteld. In bijlage 2 zijn overzichten van de investeringsprojecten met verzamelkredieten en bijbehorende deelskredieten opgenomen conform de aanbevelingen van de rekeningcommissie in het jaarrekeningtraject 2020.

Verwacht investeringsvolume 2021

De verwachting is dat over 2021 een investeringsvolume van in totaal € 25,2 miljoen wordt gerealiseerd. Dit is per saldo € 6,2 miljoen lager dan in de begroting 2021 was voorzien. De grootste afwijking doet zich voor in het programma Waterketen. In dit programma is sprake van vertraging in de uitvoerende werken waardoor de uitgaven gaan plaatsvinden in 2022.

In tabel 3 zijn op programmaniveau de verschillen gepresenteerd tussen de investeringsuitgaven volgens de begroting 2021 en de verwachte realisatie 2021.

Tabel 3: Verloop investeringsuitgaven per programma

Investeringsuitgaven per programma (bedragen in € 1 miljoen)	Geraamde investeringen Begroting 2021	Bijstelling Burap 2021	Geraamde investeringen Burap 2021
Waterveiligheid	8,5	1,9	10,4
Waterkwaliteit	3,0	-1,1	1,9
Waterkwantiteit	8,0	-2,0	6,0
Waterketen	11,4	-4,8	6,6
Financiën	0,0	0,0	0,0
Organisatie en bestuur *	0,5	-0,2	0,3
Totaal	31,4	-6,2	25,2

* In de tweede begrotingswijziging is een investering van € 0,5 miljoen in ICT middelen vastgesteld.

3 Rapportage per programma

3.1 Waterveiligheid

Binnen dit programma verlopen de doelrealisatie en de voortgang prestatie-indicatoren conform de begroting voor zowel de programmalijn Waterveiligheid als Waterbewustzijn.

Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator met streefwaardenvoet ¹	Begroting 2021	Prognose 2021
<i>Primaire waterkeringen op orde (55 kilometer)</i>	100%	100%
<i>Regionale waterkeringen op orde (437 kilometer)</i>	84%	84%

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1 miljoen)	Actuele Begroting 2021	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde begroting 2021
Waterveiligheid	27,7	-2,1	25,6
Waterbewustzijn	0,2	-	0,2
Totaal	27,9	-2,1	25,8

De begroting wordt met € 2,1 miljoen naar beneden bijgesteld. De mutaties betreffen de programmalijn Waterveiligheid.

De mutaties zijn als volgt:

- De bijdrage aan het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt verlaagd met € 0,5 miljoen. In de bijdrage is opgenomen een nabetaling over 2020 en de indexering voor het lopende jaar. De bijdrage is voor Delfland niet beïnvloedbaar;
- De afschrijvingen op geactiveerde uitgaven zijn € 0,5 miljoen lager;
- Uit de afwikkeling van het liquidatieresultaat van de gemeenschappelijke regeling Grondwateronttrekking ontvangt Delfland eenmalig € 0,8 miljoen;
- De rentelasten op het programma zijn € 1,0 miljoen lager. Hier tegenover staan hogere rentelasten in het programma Financiën;
- De overige uitgaven zijn lager omdat de ontwikkeling van de kustvisie grotendeels is verschoven naar 2022 (€ 25.000 voordeel) en omdat er door de corona maatregelen minder gedragsprojecten worden uitgevoerd (€ 45.000 voordeel). Voor de bijdrage aan de Muskusrattenbestrijding is de structurele indexering verwerkt (€ 30.000 nadeel);
- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven in dit programma € 0,7 miljoen hoger. Voor de begroting als geheel is dit neutraal.

Programmalijn Waterbewustzijn

Vanwege de corona maatregelen zijn minder bijeenkomsten georganiseerd en gedragsprojecten uitgevoerd. De daling van de uitgaven bedraagt € 45.000, zoals hierboven benoemd.

¹ Percentage keringen dat voldoet aan de norm op basis van het actuele oordeel voor de primaire en regionale keringen. Delfland beoordeelt elke 12 jaar of de keringen aan de norm voldoen. Voldoet een kering niet, dan nemen wij passende maatregelen waaronder groot onderhoud, dijkversterking en calamiteitenbestrijding. De PI geeft de mate van veiligheid weer op basis van de beschikbare toetsresultaten.

Burap 2021

Dossiernummer:2342

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2021	
	Begroting	Burap
Waterveiligheid	8,5	10,4
Saldo programma	8,5	10,4

De prognose voor de investeringen komt voor 2021 uit op € 10,4 miljoen. Dit is € 1,9 miljoen hoger dan geraamd in de begroting. Bij de opstelling van de begroting 2021 werd er vanuit gegaan dat de investeringen in 2020 hoger zouden zijn, deze verwachting is vorig jaar vertaald in een lagere begroting voor 2021. Uiteindelijk bleek de verwachting niet uit te komen. De uitgaven 2020 bleven alsnog achter. In 2021 wordt weer ingehaald.

Concreet vinden de uitgaven met name plaats voor de volgende grotere projecten: Groene kades, het Hazepad Pijnacker-Nootdorp en de Waterkerende constructies Schipluiden - Leidschendam - Voorburg

3.2. Waterkwaliteit

Door de coronacrisis is sprake van vertraging op enkele dossiers, waarbij in sommige gevallen afwijkingen optreden in de doelrealisatie. De voortgang van de prestatie-indicatoren verloopt grotendeels conform begroting.

Onderstaand wordt de doelrealisatie, indien van toepassing, per programmalijn toegelicht.

Programmalijn Waterkwaliteit

KRW-Waterlichamen

Door de coronacrisis hebben de bedrijfsbezoeken in het kader van de gebiedsgerichte aanpak in februari tijdelijk stilgelegd. In verband met alle onzekerheden, is het onduidelijk of de achterstand kan worden ingelopen. De verwachting is dat we 3 tot 6 maanden vertraging oplopen en dan uiterlijk 30-06-2023 ipv 31-12-2022 de laatste (1^e) controles hebben uitgevoerd en alleen nog glastuinbouwbedrijven in de nazorg-fase hebben.

Prestatie-indicatoren

Programmalijn Waterkwaliteit

Prestatie-indicator Chemische waterkwaliteit	Begroting 2021	Prognose 2021
1) Zomergemiddelde stikstofgehalte West- en Oostboezem	2,4 & 2,0 mg/l	2,4 & 2,0 mg/l
2) In % het aantal aangetroffen gewasbeschermingsmiddelen t.o.v. het totaal gemeten aantal EN de gemiddelde concentratie gewasbeschermingsmiddelen	5,0% & 0,11 µg/l	5,0% & 0,10 µg/l

1) De KRW schrijft voor dat de normen voor waterkwaliteit in 2027 zijn gehaald. De PI voor stikstof gaat vooralsnog uit van een constante, gelijkmatige daling naar de gewenste concentratie in 2027, te weten 1,8 mg/l voor de boezem Schie en Haaglanden en 2,0 mg/l voor de overige waterlichamen.

2) Dit cijfer is een indicatie voor de belemmering van de ecologische ontwikkeling. De PI gaat vooralsnog uit van een constante, gelijkmatige daling naar het gewenste percentage in 2027, te weten 2% & 0,06 µg/l.

Prestatie-indicator Ecologische waterkwaliteit	Begroting 2021	Prognose 2021
Aantal verbeterstappen m.b.t. de 4 ESF's in de KRW-waterlichamen t.o.v. 1-1-2018	10	10

We hebben in 2020 geconstateerd dat de ecologische doelen van SGBP2 niet haalbaar waren voor het watersysteem van Delfland, omdat te weinig rekening was gehouden met het krappe watersysteem, de

aanwezigheid van scheepvaart en de van nature aanwezige achtergrondbelasting door nutriënten. In het ontwerp KRW-programma voor SGBP3 is daarom gekozen voor meer realistische, passende doelen. De huidige PI is daarmee niet in lijn en geeft niet het juiste beeld voor de ontwikkeling van de waterecologie. In 2021 worden bij de doelen passende nieuwe PI's opgesteld om de ontwikkeling van de ecologie te volgen.

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Actuele Begroting 2021	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde begroting 2021
Waterkwaliteit	7,8	1,0	8,8
Zoetwatervoorziening en coördinatie droogte	0,2	-	0,2
Biodiversiteit	0,1	0,1	0,2
Recreatief medegebruik	0,6	-0,1	0,5
Internationaal	0,0	-	0
Watervisie en ruimtelijke plannen	2,9	-0,1	2,7
Totaal	11,6	0,9	12,5

De begroting wordt met € 0,9 miljoen naar boven bijgesteld. De mutaties betreffen de programmalijnen Recreatief medegebruik en Watervisie en ruimtelijke plannen.

De mutaties zijn als volgt:

- Hogere uitgaven van € 0,1 miljoen omdat de bijdrage van Delfland aan het ontwikkelen van een weidevogelgebied in de Zuidpolder niet geactiveerd mag worden maar in de exploitatie moet staan. Bijdragen aan derden komen namelijk niet voor activering in aanmerking;
- Lagere rente en afschrijvingen voor € 0,1 miljoen voor Waterkwaliteit als gevolg van lagere investeringen in 2020 dan geraamd in de begroting;
- Lagere uitgaven voor € 0,1 miljoen voor recreatief medegebruik en waterplannen, dit is mede het gevolg van de beperkende coronamaatregelen;
- Een hogere bijdrage aan de plannen voor de Erasmusvaart van 0,1 miljoen;
- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven in dit programma € 0,8 miljoen hoger. Voor de begroting als geheel is dit neutraal;

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2021	
	Begroting	Burap
Waterkwaliteit	3,0	1,9
Saldo programma	3,0	1,9

Prijsstijgingen

De grondstoffenprijzen voor staal en hout zijn de afgelopen periode sterk gestegen. Deze stijging wordt doorberekend in de aanbiedingen bij nieuwe aanbestedingen en meerwerk bij lopende projecten. Tegelijkertijd zijn de aannemers selectiever geworden in waarop ze inschrijven en staat het prijspeil ook hierdoor onder druk. In de nieuw aan te vragen kredieten (en vast te stellen investeringsplannen) wordt dit meegenomen.

Via deze BURAP worden de reeds vastgestelde IP's en vrijgegeven kredieten opgehoogd zodat de vertraging bij de uitvoering van investeringsprojecten minimaal blijft.

Vismigratie

Binnen het begrotingsprogramma Waterkwaliteit betreft het de vismigratieprojecten Aalkeet Binnen- en Buitenpolder en Wateringveldsesluis (de laatste is onderdeel van het IP van de vijf aangevraagde vispassages inclusief de vislift-UP). De verhoging is ca. € 0,2 miljoen.

Er is vertraging opgetreden tijdens de voorbereiding van vismigratievoorzieningen, mede ten gevolge van de coronacrisis, waardoor de realisatie verder is verschoven in de tijd. Hierdoor blijven de uitgaven met € 0,5 miljoen achter op de verwachte uitgaven 2021.

De vislift-UP (pilot) is gerealiseerd en in bedrijf genomen bij gemaal Voordijkshoornsepolder. De locatie is een andere locatie dan was voorzien bij de aanvraag van het krediet en vaststelling van het IP maar is effectiever en sluit beter aan op het hele vismigratienetwerk. Voor deze betere locatie zijn saneringskosten gemaakt die niet in de oorspronkelijke raming waren voorzien. Het krediet wordt daarom opgehoogd met ca. € 0,1 miljoen.

Natte ecologische zones

Er is nog geen overeenstemming met de perceeleigenaar aan de Gaagweg in Schipluiden over de samenwerkingsovereenkomst. Hierdoor verschuift de start van de uitvoering van de NEZ naar het einde van het jaar. De uitgaven blijven hierdoor met € 0,3 miljoen achter.

In tegenstelling tot de verwachting bij opstellen van de begroting 2021, heeft de uitvoering van de NEZ Madestein Witte Vlek en de NEZ Honderdland grotendeels plaatsgevonden in 2020. Hierdoor wordt het investeringsvolume in 2021 naar beneden bijgesteld met € 0,3 miljoen.

De verhogingen zijn opgenomen in bijlage ! van deze Burap.

3.3 Waterkwantiteit

Binnen dit programma verlopen de doelrealisatie en de voortgang prestatie-indicatoren conform de begroting.

Prestatie-indicatoren

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2021</i>	<i>Prognose 2021</i>
	39.400	39.957
<i>Voldoet aan normering voor inundatie (in hectare)</i>	(97%)	(98,6%)

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Actuele Begroting 2021	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde begroting 2021
Waterkwantiteit	36,6	-0,6	36,0
Grondwater & bodemdaling	0,1	-	0,1
Klimaatadaptatie & hemelwater	3,5	-1,3	2,2
Totaal	40,2	-1,9	38,3

Het exploitatiesaldo van het programma Waterkwantiteit daalt met € 1,9 miljoen.

De mutaties zijn als volgt:

- Voor de afwikkeling van het project Driemanspolder is een bijdrage van € 0,6 miljoen overeengekomen. Deze hogere uitgaven zijn niet eerder in de begroting opgenomen. Het project Driemanspolder is gestart in 2004. In 2012 koos Delfland ervoor om uit het project te stappen. De afwikkeling is pas dit jaar mogelijk;
- Voor het uitvoeren van maaiwerkzaamheden is in de contracten met marktpartijen een afspraak over indexering opgenomen. Deze indexeringen waren tot op heden niet in de begroting verwerkt. Voorgesteld wordt om dit nu te doen, een nadeel van € 0,15 miljoen;
- Door reparatiewerkzaamheden aan de brug Boonervliet na een aanvaring zijn de onderhoudsuitgaven € 0,15 miljoen hoger. De schade aan de brug is niet verhaalbaar. Delfland heeft de verantwoordelijkheid tot reparatie op zich genomen.

- Diverse kleinere onderhoudszaken zijn opgepakt en uitgevoerd waardoor de begroting met € 0,1 miljoen wordt overschreden.
- De uitgaven voor het programma Rainlevelr zijn € 0,21 miljoen hoger dan geraamd in de begroting. Rainlevelr heeft in 2020 een versnelling ingezet met oog op het behalen van de ambitie: 80% van de glastuinbouw binnen Delfland aangesloten per 2037. Het projectteam is uitgebreid met een accountmanager (inhuur) die naast nieuwbouw en renovatie ook de ombouw van bestaande situaties oppakt. De versnelling die hiermee in 2020 is ingezet wordt nu zichtbaar in de uitgaven.
- De bijdrage aan Westland is vervallen, deze is al afgewikkeld in 2020. Een voordeel van € 0,2 miljoen;
- De rente en afschrijvingen zijn € 0,6 miljoen lager dan begroot. Voor het rentedeel (€ 0,4 miljoen) geldt dat hier tegenover hogere uitgaven staan in het programma Financiën.
- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven in dit programma € 2,3 miljoen verlaagd. Dit betreft een verlaging voor Waterkwantiteit met € 1,0 miljoen en voor Klimaatadaptatie met € 1,3 miljoen. Voor de begroting als geheel is dit neutraal;

Onderhoud

Het baggerseizoen loopt van 1 oktober in het ene kalenderjaar tot 1 april in het volgende kalenderjaar. De werkzaamheden voor het baggerseizoen 2020/2021 en het baggerseizoen 2021/2022 ondervinden hinder door vertraging in het aanleveren van de analysegegevens (kwaliteit baggerspecie). Als gevolg hiervan is in 2020 minder besteed. Onzeker is op dit moment of het inhalen van de werkzaamheden leiden tot een overschrijding van de uitgaven 2021. Daarom is er op dit moment geen aanvullend budget opgenomen. Op het meerjarige baggerprogramma als geheel is er geen blijvende stagnatie.

Mede door corona blijft er het risico dat niet alle baggerwerkzaamheden voor het eind van het jaar zijn uitgevoerd.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2021	
	Begroting	Burap
Waterkwantiteit	8,0	6,0
Saldo programma	8,0	6,0

De geraamde investeringsuitgaven worden verlaagd met € 2,0 miljoen. De twee belangrijkste afwijkingen zijn:

- Vertragingen: met het thuiswerken is gebleken dat de uitvoering buiten nagenoeg geen vertraging heeft ondervonden, maar dat de voorbereidingen om te komen tot een kredietaanvraag en te komen tot een aanbesteding meer tijd en doorlooptijd vroegen waardoor verschillende projecten die in de voorbereiding zitten, later in uitvoering komen dan verwacht. Hierdoor blijven de uitgaven in 2021 met ca. € 1,0 miljoen achter op de verwachte uitgaven.
- Een betere onderhoudsstaat: De onderhoudsstaat van de gemalen die in voorbereiding zijn, is beter dan aangenomen waardoor minder onderhoud gepleegd hoeft te worden dan verwacht. Het gevolg is voor 2021 een afname van ca. 1,4 miljoen.

Bijstelling investeringsplannen en kredieten

Prijsstijgingen

De grondstoffenprijzen voor staal en hout zijn de afgelopen periode sterk gestegen. Deze stijging wordt doorberekend in de aanbiedingen bij nieuwe aanbestedingen en meerwerk bij lopende projecten. Tegelijkertijd zijn de aannemers selectiever geworden in waarop ze inschrijven en staat het prijspeil ook hierdoor onderdruk. Bij de voorbereidende werkzaamheden van Gemaal Dijkpolder komt dit het meest duidelijk tot uiting. Bij de aanbesteding was uiteindelijk maar één inschrijving en daar waren de prijsstijgingen duidelijk in meegenomen. In de nieuw aan te vragen kredieten (en vast te stellen investeringsplannen) wordt dit meegenomen.

Via deze BURAP worden de reeds vastgestelde IP's en vrijgegeven kredieten opgehoogd zodat de uitvoering van de investeringsprojecten verder kan plaatsvinden met goedgekeurde kredieten. Concreet betreft het eerder genoemde gemaal Dijkpolder, maar ook, weliswaar in mindere mate, het onderhoud aan de gemalen Oude Polder van Pijnacker, Vlietpolder, Westambacht, Klaas Engelbrechtspolder, Vlaardingen-west en Nollaantje.

De stijgingen veroorzaken een overschrijding van de specifieke uitvoeringskredieten met zo'n 10%. Hiervoor worden de kredieten verhoogd met € 0,8 miljoen.

Daarnaast wordt voor de werkzaamheden als gevolg van de verzakking van het gemaal Dijkpolder in Maasland het krediet verhoogd met € 0,6 miljoen.

Deze bijstellingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.4 Waterketen

Prestatie-indicatoren

Programmalijn Transporteren, zuiveren en slib verwerken

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2021</i>	<i>Prognose 2021</i>
<i>Verwijderingsrendement stikstof</i>	80%	80%
<i>Verwijderingsrendement fosfaat</i>	80%	80%

Als prestatie indicator zijn algemene lozingseisen (watervergunning) voor stikstof en fosfaat opgenomen. Daarbij dient voor beide parameters een gebiedsverwijderingsrendement (totaal voor de vier AWZI's van Delfland) van minimaal 80% te worden behaald.

In de periode januari t/m februari 2021 is het verwijderingsrendement voor stikstof 77,0% en voor fosfaat 81,3%. Het relatief lage rendement voor stikstof kent zijn oorzaak in de lage temperaturen in de eerste twee maanden van dit jaar, die ongunstig zijn voor de biologische processen die verantwoordelijk zijn voor de stikstofverwijdering op de zuiveringen. In maart zijn de verwijderingsrendementen verbeterd te weten 80,2% voor stikstof en 81,8 voor fosfaat. Daarmee wordt voor beide parameters voldaan aan de gestelde PI van 80%. Sindsdien blijft het rendement groter dan 80%.

Programmalijn Energie-en klimaatneutraal

<i>Prestatie-indicator:</i>	<i>Begroting 2021</i>	<i>Prognose 2021</i>
<i>1) Energieneutraal in %</i>	80	82
<i>2) Hoeveelheid CO2-uitstoot (in tonnen)</i>	12.000	5.000

1) Wij zijn energieneutraal, wanneer ons energieverbruik (uitgedrukt in primaire energie: TJ) gelijk is aan de duurzame bronnen waarover we als Delfland kunnen beschikken. Dit bereiken we door op het energieverbruik te besparen en duurzame energiebronnen te verwerven.

2) We zijn klimaatneutraal wanneer we niet meer bijdragen aan klimaatverandering (geen uitstoot broeikasgassen).

De toelichting op de prognoses van de prestatie-indicatoren is als volgt:

1. Naar verwachting zal Energieneutraal dit begrotingsjaar uitkomen op 82%. Dat is hoger dan begroot. Deze positieve ontwikkeling wordt veroorzaakt doordat de landelijke omrekenfactor, voor primair energieverbruik van elektriciteit, naar verwachting naar beneden wordt bijgesteld van 9 MJp/kWh naar 5,22 MJp/kWh. In Nederland is duurzame opwekking van elektriciteit de afgelopen jaren enorm toegenomen. De eerdere omrekenfactor (9MJp/kWh) doet geen recht aan die ontwikkeling, daarom vindt er een landelijke correctie plaats.
2. De CO2-uitstoot valt lager uit vanwege de overstap naar duurzamere inkoop van elektriciteit (Nederlandse windenergie) voor alle elektriciteit ingekocht door Delfland (zie ook de verklaring onder 1). Vanwege eenduidigheid is er voor gekozen om voor de berekening van de CO2-uitstoot gebruik te blijven maken van de Klimaatmonitor. Een meerjaren beeld blijft hiermee inzichtelijk. De cijfermatige onderbouwing van de

streefwaarden voor zowel het jaar 2020 als 2021 zijn op dit moment geprognosticeerd, omdat de gecontroleerde gegevens uit de Klimaatmonitor pas in het najaar van 2021 beschikbaar zijn. In 2021 zal de verwachte CO2 uitstoot flink lager uitvallen. Die prognose wordt voornamelijk gerealiseerd door het laatste stukje stroominkoop uit biomassa te vervangen door stroom uit windenergie en de bijkomende effecten van de coronamaatregelen (minder personenmobiliteit) en doordat het wagenpark van Delfland steeds meer geëlektrificeerd is. Dit heeft een blijvend effect op de CO2 uitstoot.

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Actuele Begroting 2021	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde Begroting 2021
Transporteren, zuiveren en slibverwerking	89,2	-1,1	88,1
Samenwerken in de waterketen	1,2	-	1,2
Duurzaam en circulair	2,2	-1,9	0,3
Energie- en klimaatneutraal	0,1	0,3	0,4
Totaal	92,7	-2,7	90,0

De begroting wordt met € 2,7 miljoen verlaagd naar € 90 miljoen. Dit is het gevolg van € 2,3 miljoen hogere kosten en € 5,0 miljoen hogere opbrengsten.

De mutaties zijn als volgt:

- Voor de opbrengst van duurzaamheidscertificaten kan na de invoering van de wet Milieubeheer de eerder toegepaste voorzichtigheid worden losgelaten. Dit levert een voordeel op € 3,1 miljoen;
- Door de stijging van de prijzen voor aardgas, stijgt ook de prijs die wordt ontvangen voor groengas. Dit levert een voordeel van € 1,1 miljoen. In verband met de schommelingen in de gasprijs wordt dit voordeel vooralsnog aangemerkt als incidenteel.
- De hogere groengasopbrengsten en duurzaamheidscertificaten worden contractueel voor een deel doorbetaald aan Delfluent: een afroaming van het voordeel met € 1 miljoen;
- Door de verbeterde opbrengsten van de zuiveringen als gevolg van de duurzaamheidscertificaten en de prijs voor groengas moet rekening worden gehouden met een hogere afdracht van Vennootschapsbelasting van € 0,4 miljoen;
- De opbrengst voor de verwerking van grensoverschrijdend afvalwater is € 0,8 miljoen door de toename van de hoeveelheid. Voor € 0,3 miljoen betreft dit de bijstelling voor de jaren tot en met 2017;
- De vergoeding aan Delfluent stijgt met € 0,5 miljoen voor de saldo van de kostenontwikkeling in de slibreconciliatie, de Struvietkorting en andere processen;
- De servicefee aan Delfluent wordt op basis cijfers mei verhoogd met € 1,1 miljoen als gevolg van bijstellingen en indexeringen;
- De kosten voor verwerking in de eigen installaties nemen toe met € 0,2 miljoen als gevolg van een hogere vuillast en meer slib;
- Voor het slopen en afvoeren van de Biogas-installatie Nieuwe Waterweg is een incidentele uitgave nodig van € 1,0 miljoen. Voor € 0,8 miljoen drukt deze op het jaar 2021;
- Voor de verwerking van afvalwater door het Waterschap Hollandse Delta stijgt de begroting met € 0,15 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door meer vervuilingseenheden en indexering;
- In de jaarrekening 2020 is abusievelijk een creditnota voor elektriciteitskosten verwerkt terwijl de bijbehorende nieuwe factuur in 2021 terecht is gekomen. Een verschuiving tussen jaren, het voordeel staat in 2020 en het nadeel komt nu: € 0,28 miljoen.
- De uitgaven voor rente en afschrijvingen zijn € 0,1 miljoen lager;
- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven in dit programma € 2,1 miljoen verlaagd. Dit betreft een verlaging met 0,6 miljoen voor de waterzuivering,

een verlaging met € 1,9 miljoen voor Duurzaam en Circulair en een verhoging met € 0,3 miljoen op Energie en klimaatneutraal. Voor de begroting als geheel is dit neutraal;

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2021	
	Begroting	Burap
Transporteren, zuiveren en slib verwerken	11,4	6,6
Saldo programma	11,4	6,6

De geraamde investeringsuitgaven worden verlaagd met € 4,8 miljoen door met name:

- lagere uitgaven op instandhoudingsinvesteringen op de Groote Lucht: - € 2,0 miljoen
- lagere uitgaven op verwijdering gewasbeschermingsmiddelen Nieuwe Waterweg (collectieve zuivering): - € 0,9 miljoen
- lagere uitgaven op de Persleiding De Lier Staalduinen (collectieve zuivering): - € 0,8 miljoen
- lagere uitgaven op de verkenning van De Groote Lucht: - € 0,2 miljoen
- lagere uitgaven op EnergieNeutraal Delfland; - € 0,9 miljoen

De lagere uitgaven betreffen in alle gevallen een vertraging van de uitgaven in de tijd. Een deel, de collectieve zuivering en de Zoetwaterfabriek, is veroorzaakt door externe factoren. Een groot deel van de investeringen schuift hierdoor net over de jaargrens 2021/2022 heen.

Prijsstijgingen

Ook in dit programma spelen prijsstijgingen in de investeringen. Deze worden verwerkt in de ramingen vanaf 2022.

Bijstelling investeringsplannen en kredieten

Verduurzaming AWZI Houtrust

De VV heeft op 19 dec 2019 ingestemd met de realisatie van het project verduurzaming houtrust. Dit project is in de periode 2020 en de eerste maanden van 2021 uitgevoerd. Met het vaststellen van de BURAP over 2020 is de scope van dit project uitgebreid met het realiseren van het in serie zetten van de vergisting, waarmee een forse energiebesparing kon worden gerealiseerd. De uiteindelijke kosten voor de investering zijn hoger uitgekomen dan vooraf geraamd (krediet € 5.000.000, uitgave € 5.472.633, 9% overschrijding). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het werken in coronatijd.

De investeringskosten zijn conform voorstel voorgefinancierd door Delfluent. Op dit moment onderzoeken wij of Delfland de installatie zelf kan activeren en afschrijven en daarmee een voordeel kan worden behaald voor de komende jaren. Een voorstel hiertoe zal mogelijk worden voorgelegd in de verenigde vergadering van november 2021.

3.5 Financiën

De voortgang op de doelrealisatie verloopt conform planning.

De belastingoplegging door de RBG loopt in grote lijnen conform planning. Evenals vorig jaar wordt rekening gehouden met meerkosten door corona in het inningsproces. Het algemene beeld is dat er geen toename is van de kwijschelding en oninbaar, maar er wel lagere opbrengsten zijn uit dwanginvordering. Daarnaast is zichtbaar geworden dat bedrijven door de coronabeperkingen minder water verbruiken en dat hierdoor dit jaar de afrekening bij zogenaamde meetbedrijven lager uitpakt.

Prestatie-indicatoren

Programmalijn Financiële producten

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2021</i>	<i>Prognose 2021</i>
<i>Netto schuldquote (schuldpositie gerelateerd aan omzet)</i>	251%	249 %
<i>Externe financiering in % vaste activa</i>	86%	86 %
<i>Vrije kasstroom (in € miljoen)</i>	8,2	7,6

Als gevolg van de verwachte hogere belastingopbrengsten van € 2,2 miljoen zal de netto schuldquote lager uitkomen. Op basis van de prognose van het exploitatieresultaat, de lagere afschrijvingen en de realisatie van investeringen op concernniveau is de verwachting dat de vrije kasstroom licht daalt.

In onderstaande tabel wordt de opbouw van de vrije kasstroom weergegeven

Aflossingscapaciteit - verwachte kasstroom (bedragen*€ 1 miljoen)	Begroting 2021	Prognose 2021
1 Kasstroom uit exploitatie		
Totale opbrengsten	254,9	261,9
Totale lasten	-238,2	-246,4
Afschrijvingen	40,2	39,5
1 Totaal kasstroom exploitatie	56,9	55,0
2 Kasstroom investeringen*	-31,4	-25,2
Subtotaal kasstroom (vóór verplichte aflossing)	25,5	29,8
3 Kasstroom aflossingen		
Aflossingen PPS-leningen en overige leningen	-17,7	-17,7
Totale vrije kasstroom (na verplichte aflossing)	7,8	12,1

* In de kolom begroting is toegevoegd de investering in middelen voor informatiebeveiliging zoals besloten in de VV van Mei 2021

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Actuele Begroting 2021	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde begroting 2021
Financiële producten	2,5	1,4	3,9
Regionale Belasting Groep	7,7	-0,2	7,5
Onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves	2,6	2,4	5,0
Subtotaal	12,8	3,6	16,4
Algemene dekkingsmiddelen	-235,5	-1,5	-237,0
Totaal	-222,7	2,1	-220,6

Binnen het programma vindt een stijging plaats van de begroting met € 2,1 miljoen

De mutaties zijn als volgt:

- De afronding van de E-facturering bij de financiële eenheid, de doorbelasting van mijn overheid en Digid en de inhuur van tijdelijk personeel op drie sleutelfuncties zorgt voor hogere uitgaven voor de financiële producten: nadeel € 0,8 miljoen;
- De uitvoeringskosten van de Regionale belasting Groep nemen toe door de lagere invorderingsopbrengsten door corona: nadeel € 0,3 miljoen;
- In de lijn onvoorzien, frictiekosten, indexering en reserves zijn er drie grote verschuivingen, die samen een nadeel veroorzaken van € 0,1 miljoen:
 - a. De Cao-stijging is incidenteel lager dan begroot: een voordeel van € 0,5 miljoen;
 - b. De stelpost CAO verschuift naar programma 6, hier een voordeel van € 1 miljoen;
 - c. de rentelasten verschuiven uit de programma's naar financiën, een nadeel van € 1,6 miljoen)

- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven in dit programma € 2,9 miljoen verhoogd. Voor de begroting als geheel is dit neutraal;
- De algemene dekkingsmiddelen nemen toe met € 2,0 miljoen. Dit is het gevolg van enerzijds lagere legesopbrengsten (nadeel € 0,2 miljoen) en anderszijds hogere belastingopbrengsten (voordeel van € 2,2 miljoen).

Algemene dekkingsmiddelen

Op deze programmalijn is sprake van per saldo hogere belastingopbrengsten van € 2,2 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- Hogere opbrengsten uit de zuiveringsheffing 2021: € 1,6 miljoen;
- Hogere opbrengsten uit de Watersysteemheffing 2021: € 1,3 miljoen;
- Lagere opbrengsten uit de afwikkeling van de jaren t/m 2020: € 0,7 miljoen

In onderstaande tabellen zijn de mutaties in de belastingopbrengsten uit de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing en voor het jaar 2021 nader gespecificeerd.

Zuiveringsheffing		Volumeontwikkeling			Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
	Eenheid	Aantal Begroting 2021 (A)	Aantal Burap 2021 (B)	Delta Eenheden (B-A)	Begroting 2021 (C)	Prognose 2021 (D)	Delta (D-C)
Zuiveringsheffing	Vervuilingseenheden	1.508.100	1.525.800	17.700	141.007	142.662	1.655
Oninbaarheid	Vervuilingseenheden	- 31.624	- 32.383	- 759	- 2.957	- 3.028	- 71
Totaalopbrengsten		1.476.476	1.493.417	16.941	138.050	139.634	1.584

De prognose voor de opbrengst uit zuiveringsheffing wordt met € 1,6 miljoen verhoogd door een toename van 17.700 vervuilingseenheden (ve's) ten opzichte van de begroting. Deze toename is het resultaat van een groei van 22.600 ve bij de woningen en een daling met 4.900 ve bij bedrijven.

Voor de oninbaarheid geldt dat het percentage uit de begroting is vastgehouden voor de eindejaarsprognose.

Watersysteemheffing		Volumeontwikkeling			Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
Belastingsoort	Eenheid	Aantal Begroting 2021 (A)	Aantal Burap 2021 (B)	Delta Eenheden (B-A)	Begroting 2021 (C)	Prognose 2021 (D)	Delta (D-C)
-ingezetenen	Huishoudens	529.400	529.000	- 400	65.269	65.220	- 49
-gebouwd	WOZ (* € 1 milj.)	188.649	191.366	2.717	37.730	38.273	543
-ongebouwd en natuur	Hectare	21.700	21.650	-50	3.398	3.368	- 30
Kwijtschelding	Huishoudens	- 67.000	- 60.100	- 6.900	- 8.260	- 7.410	850
Oninbaarheid	Huishoudens	- 9.500	- 9.490	0	- 1.171	- 1.170	1
Totaalopbrengsten					96.966	98.281	1.315

De opbrengst uit de watersysteemheffing stijgt met ruim € 1,3 miljoen, dit is het gevolg enerzijds de hogere WOZ waarde dan waarmee rekening werd gehouden in begroting en anderzijds een verlaging van de benodigde middelen voor kwijtschelding.

De opbrengst Gebouwd is 1,4% hoger dan begroot. De stijging vloeit voort uit de hogere WOZ-waarde dan begroot. Deze groei van de WOZ bestaat een areaaleffect (meer objecten) en de ontwikkeling van de economische waarde.

Voor de kwijtschelding geldt dat eerder aangenomen groei zich niet manifesteert en dat volstaan kan worden met de omvang zoals gerealiseerd in 2020. Ten opzichte van de begroting levert dat een voordeel op van € 0,85 miljoen.

De aanslagen aan ingezetenen zijn voor 98% opgelegd, kwijtschelding is tot met eind juni toegekend aan 40.000 huishoudens.

Corona-effect Watergebruik bedrijven

Via de belastingheffing wordt met enige vertraging zichtbaar dat de zogenaamde meetbedrijven in 2020 en in 2021 minder water hebben verbruikt als gevolg van de corona-beperkingen. Waar in 2020 aanslagen zijn opgelegd vanuit de historische gegevens, worden nu de werkelijke meterstanden afgerekend. Als gevolg hiervan moet er worden gerestitueerd. Dit proces is nog volop gaande en zal pas via de rapportage over het derde kwartaal van de RBG beter inzichtelijk worden. Dit is tijdig genoeg voor de opstelling van de jaarrekening 2021, maar een onzekerheid in deze Burap. Tegelijkertijd is de vuillast voor de zuivering niet omlaag gegaan.

Voor de afwikkeling van het jaar 2020 houden we voorzichtigheidshalve rekening met een lagere opbrengst van € 2,2 miljoen.

Voor het lopende boekjaar is nog onvoldoende duidelijk hoe het corona-effect uit 2020 zich doorzet. De beperkingen zijn deels teruggedraaid, maar zeker nog niet volledig. Ook voor 2021 moeten we daarom rekening houden met een lagere opbrengst.

In de actuele begroting voor 2021 is rekening gehouden met 301.800 vervuilingseenheden bij bedrijven, dit is 8.400 ve minder dan in de rekening 2020 gerapporteerd. Het verschil heeft een financiële waarde van € 0,8 miljoen. Het eventueel hogere effect voor 2021 wordt nu alleen als risico onderkend. In de jaarrekening 2021 kan op basis van de rapportages van de RBG in dit najaar gekomen worden tot een nieuwe bepaling en eventueel verwerking in het resultaat.

Oninbaarheid en kwijtschelding oude jaren

De hierboven aangegeven lagere omvang van de kwijtschelding zorgt ook voor vrijval van de in de rekening 2020 opgenomen reservering. Ook voor getroffen reserveringen voor oninbaarheid wordt een gedeeltelijke vrijval verwacht. De omvang hiervan wordt op dit moment geraamd op € 1,5 miljoen. Deze vrijval wordt verwerkt in de actuele begroting 2021.

Afwikkeling oude jaren

De afwikkeling van jaren tot en met 2020 wordt samengevat als volgt verwerkt:

- voordeel vrijval reserveringen kwijtschelding en oninbaar: € 1,5 miljoen;
- nadeel aanvullend effect lager watergebruik 2020: € 2,2 miljoen;

Samen een nadeel van € 0,7 miljoen.

Hierbij is de verwachting dat kwijtschelding en oninbaar zich structureel doorzetten en het lagere watergebruik een tijdelijk nadelig effect is.

3.6 Organisatie en bestuur

Algemeen

Impact van de coronacrisis op de organisatie

Sinds 12 maart 2020 is de organisatie ingesteld op zoveel mogelijk thuis werken. De inzet en professionaliteit van de organisatie zorgen ervoor dat het werk doorgaat. De vitale processen, inclusief die rond besluitvorming, zijn en blijven naar verwachting gegarandeerd. Ook het werven van nieuwe medewerkers kan gewoon doorgaan. Het ziekteverzuim bedroeg in de eerste helft van 2021 4,6%, tegenover 4,4 % in 2020 en 2019 en blijft binnen de norm (4,6%) die daarover is afgesproken.

Hoewel op het eerste gezicht thuiswerken het werk van Delfland nauwelijks beperkt, trekt het een wissel op individuele medewerkers en op de organisatie als geheel. Het op afstand werken heeft indirecte gevolgen, zoals psychische belasting en wijzigingen in persoonlijke omstandigheden. Tot slot zijn de effecten voor de langere termijn van corona op de organisatie onbekend. Dat hangt af van veel onzekere factoren, zoals het verdere verloop van de pandemie als geheel.

De medewerkers worden regelmatig bevraagd over de impact van de onzekerheid op hun welbevinden en hun effectiviteit. Daarin hebben de medewerkers aangegeven dat zij vinden dat de organisatie goed omgaat met de coronacrisis. Aandachtspunten (ICT-voorzieningen, prioritering in werk en onzekerheid over de toekomst) waren er ook en daarop is actief gestuurd. Zo is er extra inzet geweest op de zorg voor de medewerkers en het in verbinding blijven met elkaar. Sinds begin 2021 is een sector brede Cao-afspraken over thuiswerkvoorzieningen van kracht. We blijven de impact monitoren door vervolgonderzoek.

Doelrealisatie

De doelrealisatie verloopt grotendeels conform begroting. Per programmalijn worden de afwijkingen toegelicht.

Programmalijn Organisatie en bestuur

De coronamaatregelen hebben ook effect gehad op de bestuursvergaderingen. Deze konden niet meer fysiek plaatsvinden. Daarom is gekozen voor online vergaderen met videoverbinding. Deze vergaderingen zijn ook voor belangstellend publiek te volgen via de website.

Omgevingswet

Ondanks dat introductie van de Omgevingswet opnieuw is uitgesteld, kan Delfland de voorbereidingen die gepland staan voor 2021 conform planning uitvoeren. Het ontwerp van de waterschapsverordening is in mei ter inzage gelegd. De voorbereidingen om een projectbesluit te kunnen nemen, zijn gaande. Daarnaast zijn de samenwerkingsafspraken met gemeenten over vergunningaanvragen voorbereid in regionaal verband. Delfland kan vergunningaanvragen en -meldingen via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ontvangen. De waterschapsverordening wordt omgezet in toepasbare regels zodat de aansluiting op het DSO kan plaatsvinden. Het Beleidskader Participatie is in maart 2021 vastgesteld. Het oefenen hiermee is gestart.

Voor innovatieve projecten zijn bij het Innovatiefonds minder voorstellen ingediend.

Prestatie-indicatoren

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2021</i>	<i>Prognose 2021</i>
<i>Medewerkersmotivatie</i>	7,2	7,2
<i>TRCF (de mate van veiligheid in de organisatie, uitgedrukt in het aantal ongelukken per miljoen gewerkte uren)</i>	5	5

Toelichting bij de prestatie-indicatoren:

- Medewerkersmotivatie: Deze PI is opgebouwd uit verschillende aspecten, onder andere hoe ervaart de medewerker het werk, de organisatie, de leidinggevende, zijn invloed en de beloning. Dit najaar vindt er een nieuw onderzoek plaats.
- TRCF: Het gebruik van de TRCF als PI bevordert het bewust omgaan met veiligheid. Het maakt zichtbaar dat meldingen consequent worden gedaan en dat gestructureerde monitoring plaatsvindt van de afhandeling daarvan. De streefwaarde van de PI is voor Delfland gesteld op 5.

Programmalijn Regulering & toezicht

<i>Prestatie-indicator</i>	<i>Begroting 2021</i>	<i>Prognose 2021</i>
<i>De vergunningen worden binnen de wettelijke termijn van 8 weken verstrekt</i>	95%	89%

Door onderbezetting en een toename van het aantal (complexe) aanvragen, kon niet meer worden voldaan aan de wettelijke afspraken. Op de Burap peildatum wordt 89% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn verstrekt. Een prognose voor het gehele jaar kan nog niet worden afgegeven in verband met onzekerheid. In de jaarrekening wordt hierover gerapporteerd.

Als we de 8 weken niet halen dan kunnen we termijn eenmalig opschorten en dat doen we zoveel mogelijk in overleg met de aanvragers. Als we niet tijdig beslissen op een aanvraag rust daar niet meteen een sanctie op maar kan een aanvrager ons in gebreke stellen en op last van een dwangsom een besluit eisen. We zijn daarom als overheid altijd gebonden om maatregelen te treffen die de achterstand kunnen oplossen en uiteindelijk voorkomen. We zetten daar stevig op in.

Exploitatie

Programmalijn (bedragen * € 1 miljoen)	Actuele Begroting 2021	Mutaties Burap 2021	Gewijzigde begroting 2021
Personeel en Organisatie	31,6	2,0	33,6
Regulering en toezicht	7,0	0,8	7,8
Communicatie & Crisisorganisatie	1,1	1,0	2,1
Totaal	38,5	3,8	43,5

De begroting stijgt met € 3,8 miljoen.

De toename van de kosten met € 3,8 miljoen is als volgt samengesteld:

Personeel, Organisatie en Bestuur (nadeel €2,0 miljoen):

- Lagere uitgaven aan catering en reiskosten (€ 0,17 miljoen), en lagere uitgaven voor innovatieve projecten (€ 0,1 miljoen) als gevolg van coronamaatregelen: een voordeel van € 0,27 miljoen;
- Hogere uitgaven voor informatiebeveiliging en ICT van € 0,3 miljoen. Dit betreft de hogere kosten voor de aanpak van de informatiebeveiliging dan eerder in 2021 geraamd door hogere inhuurkosten;
- Hogere structurele uitgaven voor materiële kosten van in totaal € 1,2 miljoen. Dit betreft installaties en onderhoud aan het Gemeenlandshuis welke nog niet eerder waren begroot, telefonie en datakosten, het wagenpark;
- Hogere uitgaven voor personele inzet en inhuur voor diverse onderdelen van de organisatie € 0,4 miljoen.
- Verschuiving van de lasten voor de CAO (nadeel € 1 miljoen) van programma 5 naar dit programma. Voor de begroting als geheel is dit een budgettair neutrale verschuiving.
- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven in dit programma € 0,7 miljoen verlaagd. Voor de begroting als geheel is dit neutraal;

Regulering en toezicht (nadeel € 0,8 miljoen)

- De lasten voor Regulering en toezicht stijgen in verband met noodzakelijke aanpassingen aan het systeem Relieve (€ 0,3 miljoen), de extra inzet voor de behandeling van vergunningsaanvragen (0,3 miljoen) en € 0,3 miljoen inzet op juridische inzet.
- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven € 0,2 miljoen verlaagd. Voor de begroting als geheel is dit neutraal;

Communicatie & crisisorganisatie (nadeel € 1,0 miljoen)

- Door een technische correctie in de begroting zijn de uitgaven € 1,0 miljoen verhoogd. Voor de begroting als geheel is dit neutraal.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen * € 1 miljoen)	Geraamde investeringsuitgaven 2021	
	Begroting	Burap
Digitalisering & digitale transformatie	0,5	0,3
Saldo programma	0,5	0,3

De investeringsraming is conform de 2^e begrotingswijziging van mei jongstleden.

4 Risicomanagement

Voor de in de begroting 2021 opgenomen risico's en beheersmaatregelen is medio 2021 nagegaan in hoeverre deze nog actueel zijn.

Nieuwe risico's

Deze actualisatie heeft geleid tot een nieuw risico:

Risico's en beheersmaatregelen				
Nr	Risico	Niveau	Programma	Beheersmaatregel
	Aanvaring sluisdeuren	Hoog	Waterveiligheid	Noodreparatiemiddelen worden ter plekke op voorraad gehouden. In calamiteitenbestrijdingsplan is protocol opgenomen. Protocol schutsluizen van Buitensluis Schiedam is aangepast. Toekomst: Aanbrengen aanvaarconstructie, bijv. conform sluis Eefde

Actualisatie risico's

Voor de in de begroting 2021 opgenomen risico's zijn er de volgende bijstellingen:

- Risico Verlies continuïteit organisatie: het verlagen van het risiconiveau van zeer hoog tot medium, omdat de uitstroom van ervaren technische medewerkers is verminderd tot de normale uitstroom;
- Het herformuleren van de risico-omschrijvingen en de beheersmaatregelen voor een aantal risico's.

Opgetreden risico's

In de eerste zeven maanden van 2021 zijn de volgende risico's opgetreden:

- Risico Pandemie. We hebben de landelijke coronamaatregelen gevolgd: Thuiswerken, beperkte bezetting op locatie, maatregelen voor ergonomie en geestelijke gezondheid. De geringe kosten zijn binnen de begroting opgevangen.
In de zuiveringsheffing doet zich ook een coronarisico voor. Bij de bedrijven is er sprake van een lagere waterverbruik in 2020 en 2021, waarvoor restitutie moet plaatsvinden. Voor het jaar 2020 is het risico voor € 2,2 miljoen verwerkt in de cijfers. Voor het lopende jaar is een deel verwerkt in de kohieren en is er sprake van een risico dat nader onderzoek vergt. De RBG heeft aangegeven over dit onderzoek te rapporteren in de Q3 rapportage. In de jaarrekening 2021 zullen we hierop terugkomen.
- Risico Permanent hoge concentraties nutriënten. De waterkwaliteitsrapportage 2020 geeft aan dat de verbetering van de waterkwaliteit stagneert. Dit komt onder andere door te hoge concentraties nutriënten in het oppervlaktewater. Bij de voorbereiding van het derde stroomgebiedsbeheerplan van de KRW (SGBP3 2022-2027) wordt ingezet op realistische doelen en een ambitieus maatregelenpakket om emissies vanuit de glastuinbouw, de landbouw en de riolering verder te reduceren.
- Risico Wateroverlast (voorheen: Overstroming door extreme buien). Op 20 januari 2021 is een breuk opgetreden in de afvoerleiding naar de Schie van het oppervlaktegemaal Voorhof te Delft Zuid. Dit is gebeurd in het kader van werkzaamheden van de aannemer van de bouw van het nieuwe station Campus Delft. Hiervoor is opgeschaald naar fase 1 van de calamiteitenorganisatie. Het gemaal heeft ca. twee weken niet kunnen draaien. Door genomen noodmaatregelen (o.a. noodpompen en baggerwerk) is geen (water)overlast opgetreden. De kosten hiervoor, ca. € 0,15 miljoen, zijn binnen de begroting opgevangen.
- Op 26 juli 2021 is rioolgemaal Maasland uitgevallen, waardoor er enkele uren geen afvoer van rioolwater mogelijk was. De storing, veroorzaakt door stroomuitval, was snel verholpen, waarna het rioolgemaal 's middags weer operationeel was. De uitval viel samen met een korte periode van hevige regenval, waardoor plaatselijk wateroverlast ontstond. Uit de waterkwaliteitsmonitoring is gebleken dat er wel overstorten hebben plaatsgevonden, maar dat er voldoende verdunning is opgetreden, waardoor problemen uitbleven.
- Risico Dienstverleningsvergoeding PPS. In verband met de ongunstige ontwikkeling van de olieprijs, die gekoppeld is aan de elektriciteitsindex, is de dienstverleningsvergoeding aan Delfluent afgerond € 1,1 miljoen hoger dan begroot. In programma Waterketen is dit verwerkt.

Overige

Er worden geen overige risico's gerapporteerd.

Bijlage 1 Mutaties investeringsplannen en investeringskredieten

In onderstaande tabel zijn de investeringsprojecten opgenomen waarvan het investeringsplan (IP) en investeringskrediet (IK) in totaal worden bijgesteld met respectievelijk € 0,2 miljoen en € 1,7 miljoen.

Deze bijstelling van investeringsplannen en investeringskredieten is toegelicht in de programma's. Hieronder zijn de aanpassingen weergegeven in één overzicht.

Tabel Mutaties investeringsplannen en investeringskredieten

Prog.	Naam project	Project-nummer	Investerings plan oud (IP)	Mutatie IP	Nieuw IP	Investerings krediet oud (IK)	Mutatie krediet	Nieuw krediet
2	Vismigratie Aalkeet Binnen- en Buitenpolder	702053/1	1.083.000	82.000	1.165.000	985.000	180.000	1.165.000
2	Aanleg 5 Vispassage's	702081/1	1.250.000	84.300	1.334.300	1.136.000	198.300	1.334.300
3	Vervangingsinvesteringen gemalen	702039/8	1.461.000	0	1.461.000	1.500.000	150.000	1.650.000
3	Gemaal Vlietpolder	702039/9	1.624.000	0	1.624.000	1.840.000	184.000	2.024.000
3	Gemaal Westambacht	702039/11	1.564.000	0	1.564.000	1.785.000	100.000	1.885.000
3	Verbreden watergang Boomawatering	702058/1	265.000	50.000	315.000	265.000	50.000	315.000
3	Nieuwbouw gemaal Commandeurspolder	702074/2	3.495.000	0	3.495.000	209.000	43.890	252.890
3	Onderhoud/aanleg gemalen/stuwen/inlaat	702077/1	6.684.000	0	6.684.000	6.365.700	229.000	6.594.700
3	Verzakking gemaal Dijkpolder, Maasland	702078/1	996.000	0	996.000	905.000	610.000	1.515.000
	Totaal:		18.422.000	216.300	18.638.300	14.990.700	1.745.190	16.735.890

Voor het verschil tussen het verschil tussen het investeringsplan en het krediet op project 702039 is ruimte in het oorspronkelijke totaalkrediet.